

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 14 / Telefon uredništva 2440, uprava 2465
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

Dardanele

Morske ožine — Suez, Gibraltar i. dr. — so bile vedno predmet mednarodne pozornosti in živahnega zanimanja. Prvenstveno mesto pa zavzemajo Dardanele ali Bospor, ki spaja Sredozemsko s Črnim morjem, in ta problem je od svojega početka dalje vedno isti, le njegova rešitev se medsebojno razlikuje. Tod vodi od ene pot v Azijo, od druge pa v Sredozemsko morje. Če je ožina odprta, se morejo tod svobodno gibati vojne ladje tujih držav in ogroziti ondotne države. Predvsem more v Sredozemsko morje Rusija, ki lahko prekriža angleškim trgovskim ladjam pot v Indijo. Zato pa te ožine pa odstrani nevarnost napada na ondotne države od morske strani.

To nihanje med zaporo Bospora in obratno je že star problem. Počel je že koncem 17. stoletja, ko je ruski car Peter Veliki zahteval od Turčije, da dovoli ruskemu brodogradu prosto pot skozi ožino. Ruska carica Katarina II. je l. 1774. izposlovala ta prehod. Njej so sledile Avstro-Ogrska, Anglija, Francija, Pruska. Rusija se je l. 1805. dogovorila s Turčijo, da se ožina zapre vojnemu brodogradu vseh ostalih držav. To je dalo Angliji povod, da se je začela živo zanimati za ožino. Ker sta se Rusija in Francija dogovorili, da si razdelita Turčijo, se je ta naslonila na Anglijo, s katero je l. 1809. sklenila sporazum, ki je zabranjeval prehod vsem državam. Tako je postala prepoved mednarodno-pravno načelo otomanskega carstva. Z londonsko konvencijo iz l. 1840. se Dardanele stavijo pod zaščito velesil in leto kasneje je tej konvenciji sledila klavzula, da se Dardanele zapre vsemu vojnemu brodogradu, če ni Turčija v vojni. Z dogovorom od l. 1920. so se odprle vojnim ladjam in avionom. Z lozanskim sporazumom l. 1923. je bilo urejeno tako, da je bila ožina odprta trgovskemu in vojnemu brodogradu, ki pa ne sme biti večje od vojnih ladij oddotnih držav.

Problem Dardanel vsebuje borbo med Rusijo in Anglijo za premoč. Pred vojno se je Rusija zavzemala za prost prehod; temu se je Rusija upirala radi svojih interesov v Sredozemskem morju. Po vojni se je vloga menjala: Rusija se bori za zaporo, Anglija proti.

Včeraj se je namreč otvorila v Montreuxu 22. dardanelska konferenca. Enainvajsetkrat se je od srednjega veka sem obravnaval dardanelski problem. Konferenca se vrši v hotelu »Montreux Palace« na zahtevo Turčije, da se razveljavi vojaške klavzule lozanske konvencije v smislu katerih je Turčija morala Dardanele demilitarizirati. Omenjeno konvencijo je podpisalo 10 držav, katerih zastopniki so se zbrali na konferenci v Montreuxu, razen Italije, ki ni poslala svojega zastopnika, kar je nedvomno v zvezi z trenutnim evropskim položajem. Nobena od zainteresiranih držav ne odreja Turčiji pravice utrjevanja Dardanel. Se pa pojavljajo v zvezi s tem nova vprašanja, ki jih je treba rešiti in ki jih ne kaže podcenjevati. Gre predvsem za to, da ne bi revizija lozanske pogodbe postala precedens za revizijo ostalih mirovnih pogodb.

Bistvene važnosti pa je, da ne gre samo za Dardanele, ampak za problem kontrole nad prilikami ob Črnem morju in Dardanelih. Ta kontrola interesira v prvi vrsti Sovjete, ki imajo na Črnem morju najmočnejše ladje, dočim je doslej bilo nadzorstvo nad Dardanelami v rokah posebne komisije Društva na-

V meščnem pričakovanju deklaracije Blumove vlade

PARIZ, 23. junija. Francoska vlada ima danes popoldne sejo, na kateri se bo dokončno redigirala deklaracija, ki se bo prečitala v parlamentu. Deklaracija bo v parlamentu prečital zunanji minister Delbos, v senatu pa ministrski predsednik Blum. Deklaracija ne bo pustila nikakšnega dvoma glede kontinuitete francoske zunanje politike in bo poudarila, da bo tudi levičarska vlada z vsemi močmi delala na zboljanju mednarodnega položaja. Politika pariške vlade pojde za tem, da razprši nezaupanje med narodi in da se postavi mirovna organizacija na čvrste in solidne temelje v korist varnosti narodov. T a organizacija miru naj bi se izvedla tako, da se bodo čutile varne tako stare, kakor tudi mlade države. Zunanji minister bo v zvezi s tem omenil vprašanje reforme Društva narodov in poudaril željo po sporazumu z Nemčijo. Najbrže bo deklaracija poudarila tudi potrebo nove akcije v svrhu razorožitve držav, ne bodo se pa s tem v zvezi predložili nikakšni konkretni predlogi. Tudi bo zunanji minister Delbos naglašal potrebo tesnejšega sodelovanja med Francijo in Anglijo z istočasno željo po pozitivni prijateljskih stikov Italije z vsemi člani Društva narodov. Končno bo vladna deklaracija izrazila zvestobo Francije svojim starim prijateljem in zaveznikom v srednji ter vzhodni Evropi. Ministrski predsednik Blum se bo po prečitani deklaraciji v senatu podal v parlament, da se tamkaj udeleži debate o vladni deklaraciji. Zunanje politična debata naj bi tvorila začetek nove francoske diplomatske akcije in bo v teku debate poročevalec odbora za vojsko govoril tudi o oborožitvi Nemčije. V francoskih političnih krogih se opaža za predstoječo debato v parlamentu in senatu živahno zanimanje.

Britanski vojni krogi pripravljajo uvedbo splošne vojne dolžnosti

LONDON, 23. junija. »Reynold« piše, da je vojni minister Duff Cooper sestavil s svojimi sodelavci memorandum, v katerem se utemeljuje potreba uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Angliji. Angleški generalni štab stoji na stališču, da se imajo pozvati pod orožje in izvežbati v prvi vrsti vsi Angleži od 18. do 25. leta in bi se moč angleške vojske v mirnem času dvignila na 2.750.000 vojakov.

Še precej je abesinskih poglavarjev, ki se ne mislijo udati

PARIZ, 23. junija. Havaš poroča iz Džibutija: Po vesteh angleškega izvoru je italijanska okupacija v Abesiniji v še precej primitivni fazi. Na poedinah važnih središčih, kjer sedijo italijanske čete in oblasti, se zbirajo podatki, ki kažejo na to, da se Abesinci v nekaterih krajih še niso doslej pomirili z italijanskim režimom in da se odkrito dvigajo proti eksponentom italijanskega vladstva. Italijani skušajo stopnjema razširiti svojo okupacijo v zapadnem pravcu, kjer se nahaja abesinska vlada, ki ji stoji na čelu dedžamač Volde Marjan. V južnih krajih se ponavljajo pogosti nemiri s streljanjem iz pušk. Iz Addis Abebe se sližijo vsako noč strel. Četudi so Italijani v okolici abesinske prestolnice uveljavili zelo ostre ukrepe ter izvršili več smrtnih obsodb, nikakor ne prestopajo pojav razbojniških in komitskih oddelkov. Tudi se trdi, da se je število pravih Abesincev v Addis Abebi zelo zmanjšalo, ker so mnogi prebivalci skrivaj zapustili prestolnico ter se podali notranjost zemlje, kjer se nameravajo priključiti poedinim plemenskim poglavarjem, med katerimi je še mnogo takih, ki se ne mislijo udati.

Italija fascista zopet direktorij velesil

RIM, 23. junija. Italijansko časopisje se obširno peča z načrti glede reforme Društva narodov in poudarja, da noče italijanska vlada sodelovati z Društvom narodov tudi po odpravi sankcij, dokler se ne preklicke sklep, s katerim se je bila svojčas Italija v abesinskem konfliktu označila kot napadalec in dokler se ne prizna aneksija Abesinije brez vsakršnih pogojev. Kolikor gre za reformo Društva narodov, se rimsko časopisje zavzema za angleške načrte, glede regionalnih paktov pa se zavzema za to, da bi direktorij velesil kot vrhovna institucija skrbel za varnost miru v Evropi.

Čanghajškov ultimatum Kantonu

ŠANGHAI, 23. junija. V bližini Čing kaja so nastali spopadi med Kitajci in Japonci. Stanje med Nankingom in Kantonom je zelo poostreno. Maršal Čangajšek je ultimativno zahteval od kantonske vlade, da izprazni provinco Huran. V Šanghaju je več stotin dijakov in dijakinj zasedlo kolo-dvor in zahtevalo, da jih s posebnim vlakom odpremijo v Nanking, da tamkaj protestirajo proti kolebanju nankinške vlade. Policija je z velikim naporom razgnala dijakle in izvršila več aretacij.

rodov, ki ima svoj stalni sedež v palači Tohane v Istanbulu. V diplomatskih krogih pa prevladuje mnenje, da se bo do vsa ta vprašanja sporazumno in uspešno rešila.

Pabecki

MESTO BENEŠA MADARIAGA.

Londonsko časopisje zatrjuje, da se bo pri predstojećem zasedanju Društva narodov izvolil za predsednika zasedanja mesto dr. Beneša španski zastopnik De Madariaga, predsednik sankcijskega odbora trinajstotice.

HONDURAS IZSTOPA IZ DRUŠTVA NARODOV.

Kakor poroča DNB iz Tegucigalte je vlada republike Honduras sklenila, da izstopi iz Društva narodov.

FULVIO SUVICH.

Prezident Roosevelt je izdal agreement za novo imenovanega italijanskega poslanika v Washingtonu Fulvia Suvichia.

STARHEMBERG NA DOPUSTU.

Nenadoma je prispel v Benetke knez Starhemberg. Oficielno se zatrjuje, da gre za dopust, oziroma letovanje, iz drugih krogov pa se doznava, da je prispel Starhemberg v Italijo, da se sestane z Mussolinijem.

GRADIVO PROTI ARNAVTOVIČU IN TOVARIŠEM ZBRANO.

Preiskovalni sodnik državnega sodišča za zaščito države g. Gjorgje Marinković je izročil te dni državnemu tožilcu dr. Djardrovu gradivo kazenske preiskave zoper Damjana Arnavtoviča ter proti ostalim obtožencem, in sicer na podlagi člena 1 točka 7 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, to je radi poizkusa umora predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića. Državni tožilec je po proučitvi zakonskega predmeta izročil včeraj preiskovalnemu sodniku zadevno obtožbo zoper Dragišo Stojadinovića, Vasilja Trbića, Dragomira Milovanovića, Mirka Urovića, Jovana Nenadovića in dr. Vukanovića, ki so obtoženi istega dejanja kakor Arnavtovič v zvezi s členom 34 kazenskega zakonika. Glede obtožencev inž. Nikole Kabalina, Dragoljuba Ivanovića in Radivoja Nanovića ni našel državni tožilec osnove za nadaljnjo kazensko tožbo in so bili radi tega takoj izpuščeni na prosto. Za Taso Dinića je državni tožilec predlagal, naj bi se kazenski postopek v smislu člena 463 kazenskega zakonika do njegove privedbe ustavil, nadaljeval se bo, ko bo Dinić priveden.

H. R. S. — U. R. S.

Včeraj je bil v Varaždinu shod delavcev, ki so organizirani v Mačkovi hrvatski delavski zvezi (pretežno delavci zaposlenih pri »Tivarju« in »Svilani«). Na zborovanje pa so poleg pristašev HRS (Hrvatski radnički savez) prispeli tudi pristaši marksističnega »URSA«. Med zborovanjem so pričeli marksistični »Ursavci« z medklji motiti zborovanje in ni bilo miru, dokler niso bili vrženi iz zborovalne dvorane. Omenjeno zborovanje jasno kaže razcepljenost v vrstah hrvatskega delavstva.

KER MU JE PROFESOR ONEMOGOČIL EKZISTENCO.

Na dunajski univerzi je bil včeraj dogodek, ki je zbudil veliko komentarjev in vznemirjenosti. Okrog 10. ure je namreč oddal 28letni dr. Hans Melbök tri strele iz samokresa na profesorja dr. Schlika, ki je bil takoj mrtev. Aretirani Melbök je pri zasliševanju izjavil, da je s tem plačal star račun, ki ga je imel s profesorjem, ker mu je bil onemogočil ekzistenco, razen tega je bil tudi ljubosumen na profesorja radi neke njegove dijakinje. Morilec je bil že večkrat v umobolnici in ga je preganjala domišljija, da ga Schlick preganja.

Domači razgledi

Naši dobrovoljci kladivarji Jugoslavije

Ob spomnu na 20 letnico bojev v Dobruddži razvije sreska organizacija Saveza vojnih dobrovoljcev Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani skupaj z enako organizacijo v Mariboru in z vsemi ostalimi jugoslovenskimi vojnimi dobrovoljci-Slovinci dobrovoljski prapor in sicer 28. junija 1936. ob 11. uri dopoldne pred magistratom kraj spomenika Nj. Vel. kralja Petra I. V. O. v Ljubljani. Razvitej prapora bo za ves slovenski del ujedinenega naroda pomemben in važen dogodek. Dobrovoljski prapor naj priča sedanjim in bodočim pokolenjem o Slovincih, ki so se v dobi od 1912. do 1919. borili kot vojni dobrovoljci za ustvaritev Jugoslavije. Pod tem praporom naj se zbirajo v bodočnosti, v primeru potrebe, legije novih vojnih dobrovoljcev za čuvanje naših državnih meja in za osvobojenje bratov in sester, ki še ječe v robstvu. Vojni dobrovoljci ne razvijamo prapora sami zase, marveč postane naj ponosna in dragocena last vsega našega naroda. Praporu bo kumoval Njegova Veličanstvo kralj Peter II., dični potomec svojega Velikega Očeta in našega slavnega, nikdar pozabljenega vojnega tovariša in Vrhovnega komandanta blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra. Ujedinitelja. Pri razvitiu prapora bo sodelovala aktivno tudi naša slavna vojska.

Danes v torek dne 23. junija t. l. v času od 20.10 do 20.30 predava v ljubljanskem radiu tovariš Rajko Pavlin o sledeči temi: Vojni dobrovoljci — kladivarji Jugoslavije.

Pravčasno pobegnili v inozemstvo — in je Hitler pred par leti za vse zločince uvedel skopljenje (sterilizacijo), so sicer precej pozno, a še ne prepozno spoznali, da tiči v esperantu škodljivost za nemško bitnost (individualnost), radi česar ga je tamkajšnja vlada letos prepovedala. Trdi se, da je v Nemčijo prijedraj šv. Duh urejevanja, ki je njenim voditeljem izmed svojih bogatih darov nasul dar modrosti in umnosti in jim ga je letos še znatno pomnožil, dočim nobeni našji vladi doslej ni prišlo na misel, da smo Jugoslovenci enakega spasonosnega spoznanja krvavo potrebni.

Iz tega razmotrivanja sledi trditev, da je esperanto jugoslovenskemu mnogo več nego večjim narodom škodljivo, radi česar se morajo vsi oni naši razumniki, ki esperanto zagovarjajo, gojé, podpirajo, pospešujejo, ga branijo in povzdigujejo, a na ujedinenje naših narečij v skupen književni jezik niti ne mislijo niti se ne zanimajo zanj, smatrati za škodljivce jugoslovenstva in za silno oviro ujedinenju naših jugoslovenskih narečij, radi česar bi bilo nujno potrebno, naj bi tudi naša vlada učenje in rabo esperanta v naši državi prepovedala ter učiteljstvo narodnih, srednjih in visokih šol, duhovništvo, uradništvo ter druge razumne primernim načinom navajale na proučevanje naših narečij, potem pa naj razpiše nagrade za dobre in najboljše razprave v dosegu ujedinenja naših narečij (tudi bolgarskega) v skupen jugoslovenski književni jezik.

Kar smatra veliki že varno urejeni nemški narod za škodljivo, je za naš razmeroma mali jugoslovenski in bolgarski narod ter državo pogubonosno. Žalibog se do danes še ni nikdo v Jugoslaviji in menda tudi ne na Bolgarskem javil s kako razpravo o potrebi ujedinenja naših narečij v skupen književni jezik. Ali si naši poediní globokomislec, narodopisci in jezikoslovci ne upajo s svojimi spisi na dan, boječ se napadov jezikovnega separatizma, ki se širi med našo visokošolsko mladino in razumništvom, a tudi napadov esperantistov, ki jim v razpravah ni mogoče prizanašati. Naj bi ta razprava rodila med nami spoznanje, da nam je skupen jugoslovenski književni jezik silno potrebna velika dragocenost, a varuj Bog, da bi našletela na mnogobrojne nasprotnike, kar bi značilo, da za večji kulturni podvig še nismo zreli. Višjo srečno naključje, ki ni drugzega nego Previdnost božja, nam je ustvarilo ujedinenje v Jugoslavijo, s čimer nam je hkrati namignila, naj si sedaj z lastnim umom ujedininimo tudi vsa svoja narečja v skupen književni jezik.

Vsi poklicani s svojim umom in ljubeznijo najprej na skupno blagonsno delo po gestu: »Za naroda za narod!« R.

K o n e c.

Igralec.

Gledališki ravnatelj: »Le kako ste se mogli odločiti za igralski poklic, ko pa vidite, da nimate talenta za to?«

Igralec: »Čutil sem nepopisno ljubezen do gledaliških desk.«

Ravnatelj: »Potem bi se pa učili mištarstva.«

Gledališki ravnatelj: »Le kako ste se mogli odločiti za igralski poklic, ko pa vidite, da nimate talenta za to?«

Igralec: »Čutil sem nepopisno ljubezen do gledaliških desk.«

Ravnatelj: »Potem bi se pa učili mištarstva.«

Mariborske in okoliške novice

Grom, blisk in tresk nad Mariborom in okolico

S severa se je sinoči pripodilo nad Maribor hudo neurje z gromom in treskom. Nekajkrat je treščilo v okolici, vendar pa nevihta ni povzročila nobene škode. Radi strele sta trpela falska daljnovoda med Limbušem in Selnico in med Račami in Pragerskim. Vsako škodo pa so preprečila avtomatična stikala. Neurje se je podilo preko Dravskega polja proti Varaždinu in je bil falski daljnovod izpostavljen nevarnosti strele v okolici Ormoža in Vinice.

Naš studentski dopisnik pa nam sporoča: Nevihte, ki divjajo v poslednjem času zelo pogostokrat nad Mariborom, povzročajo precej škode. Pred nedavnim je strela udarila v transformator in je bil ves zapadni del vasi brez luči. Pri večerajšnji nevihti je zopet udarilo v drogi električne napeljave, kar je povzročalo kratek stik. Vse varovalke so po hišah pregorele. Vodena strela je udarila tudi v neko hišo na Kralja Petra cesti, povzročila pa je le manjšo škodo.

Kri teče po deželi

Danes dopoldne se je moral pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča zagovarjati 30letni mlinarski pomočnik Matija Gottwein, ki je kakor smo že svojčas obširno poročali, dne 19. maja na banovinski cesti pri Ormožu zabodel z nožem Antona Gomboca v levo stran prsi pod ključnico, tako, da je Gomboc nekaj časa zatem radi izkrvavitve umrl. Gottwein je pri današnji razpravi priznal svoje dejanje, izgovarjal pa se je s tem, češ da je bil zelo razdražen, ker sta ga pokojni in neki drugi moški prevrgla s kolesa, tako

da je padel. Tudi je Gottwein izpovedal, da sta ga nameravala premikastiti. Zaslisanje so bile tudi razne priče, ki so deloma Gottweina obremenile, deloma pa razbremenile. Senatu je predsedoval s. o. s. Zemljich, prisednika pa sta bila s. o. s. Lenart in dr. Kotnik. Obtožbo je zastopal višji državni tožilec dr. Zorjan, obtoženca pa je branil ex officio dr. Kučevič.

Obtoženi Gottwein je bil obsojen radi prekoračenja silobrana na 1 leto strogega zapora.

Kako je pustolovski čevljarček „lovil“ neveste

Mariborski mali kazenski senat okrožnega sodišča se je danes dopoldne bavil s pustolovčinami 27letnega čevljarja Maksa Polanca, doma iz okolice Ptuj, ki ga je državni tožilec obtožil radi raznih prevar, ki jih je lani izvršil v Avstriji.

Polanec, ki je rojen in pristojen v neko vas v okolici Ptuj, je živel s svojimi starši preko 15 let v Avstriji, in sicer tik onstran meje pri Apačah. Ko se je naveličal podeželskega življenja, je odšel v Gradec ter skušal na svojevrsten način priti do denarja. V raznih časnikih je dal uvrstiti inserate, češ, da išče življenjsko družico. Na ta njegov inserat so se seveda zglasile mnoge ženske, ki jih je temeljito izkoristil. Pod pretvezo, da bo otvoril neko prodajalno, je izvalil od ubogih žrtev v dveh slučajih po 1000 šilingov. Ko pa je denar sprejel, je izginil brez sledu. Tudi se je bavil s prekupčevanjem raznih predmetov, celo avtomobilov. V Gradcu je nekega svojega prijatelja nagovarjal, da ve za ceneni avtomobil, s katerim bi se lahko mnogo zaslužilo. Prijatelja je tako dolgo »obdeloval«, da mu je izročil 1000 šilingov. Se-

veda ni kupil nikakšnega avtomobila, marveč je izginil brez sledu. Ko so mu pa postala tla v Avstriji prevročila, se je odločil, da se vrne zopet v svojo domovino. Dne 4. januarja se je pripeljal do Apač in prekoračil našo mejo. Pri obmejni kontroli se je izdal za nekega Mihaela Rabula, toda našim obmejnimi organom se je zdel možakar sumljiv ter so ga preiskali. In glej pri sebi je imel še razne druge dokumente, glaseče se na razna imena ter 2740 šilingov in 200 dinarjev. Ko so ga vprašali, odkod toliko denarja, je dejal, da mu je denar dal njegov oče, da bi pri nas pričel kako obrt. Možakarja so aretirali ter ga spravili v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča. Sedaj se je pričela obširna preiskava. Iz Avstrije so prihajala razna poročila o »delovanju« čevljarja na avstrijskih tleh. Ko so mu predložili njegove pustolovščine, jih je večinoma priznal, toda vedno se je zagovarjal, da je to civilna zadeva in da ni imel namena, koga opehariti.

Tako se je tudi zagovarjal danes pred sodniki, ki so pa bili drugačnega mnenja ter čevljarčka zašili na 10 mesecev strogega zapora.

Ham pojdemo?

Putnikovi izleti z avtokarom v Graz in Maria Zell 28.-29. junija. Kolektivni potni list. Takojšnje prijave in najugodnejša nabava šilingov pri Putniku. Maribor, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22.

I. redni občni zbor »Sokolske planinske koče« r. z. z. o. z. v Mariboru bo v sredo, dne 24. junija 1936 ob 20. uri v dvorani restavracije Narodnega doma.

Koncert učencev ge. Fanike Brandlovec. Kakor smo že poročali, bo v sredo 24. junija ob 20. uri v kazinski dvorani koncert. Sodelujejo: Boris Pregrad, Leon Feler, Norbert Žitnik, Vitja Rodé, Aleksander Rotman, Danilo Serajnik, Dušan Baran, Neva in Boris Novak, Milko Pečko, Leo Mikek, gdč. Lobe in Tea Ussar, Nadjan Albanež, Danilo Kranjc, Ljubo Košir in gdč. Helga Reiser. Čisti dobiček je namenjen Podmladku Rdečega križa. Začetek koncerta bo točno ob 20. uri. Predprodaja vstopnic v papirnici Zlate Brišnikove in pri večerni blagajni.

O tem in onem

Sestanek maturantov mariborske klasične gimnazije iz leta 1921. V nedeljo zvečer se je zbralo v posebnj sobi tukajšnje restavracije »Mariborski dvor« 14 maturantov mariborske klasične gimnazije iz l. 1921, med katere je prispel tudi priljubljeni očetovsko dobri razrednik prof. dr. Adolf Pečovnik, ki je svojim nekdanjim dijakom spregovoril prisrčne in z njemu svojiskim humorjem prepolne besede, za katere se mu je v

imenu navzočih toplo zahvalil g. dr. F. Vatovec, ki se je tudi spomnil že pokojnih štirih tovarišev-maturantov. Na sestanku je uvodoma šaljivo spregovoril tudi sodnik g. M. Ašič od Sv. Lenarta v Slov. gor. ter so se v veselih uricah po 15letnim snitju zbuiali prijetni spomini na srednješolska leta na mariborski klasični gimnaziji. Ravnatelj dr. Josip Tominšek, ki predseduje maturi na kočevski gimnaziji, je z ljubeznivim brzojavom opravičil svojo odsotnost. Vesel večer ob krasni pogostitvi gospe Črešnjarjeve je motila le odsotnost številnih drugih tovarišev, ki niso mogli radi službene zadržanosti na prisrčni tovariški sestanku, ki so se jih pa navzoči spomnili s pismenimi pozdravi.

Tujsko-prometna zveza »Putnik« v Mariboru je prejela obvestilo, da so nizozemska oblastva v svrhu pospeševanja tujskega prometa odobrila razne olajšave za potovanje skupin v Nizozemsko. Grupe, ki imajo najmanj 10 udeležencev, ne potrebujejo za potovanje v Nizozemsko niti potnega lista, niti vizuma. Vodja grupnega potovanja mora izpolniti na meji gotove formalnosti. Podrobnejše informacije daje in vse valute menja po najboljših dnevniških tečajih »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. 21-22.

Nočno lekarniško službo imata danes v torek Savostova in Vidmarjeva lekarna, jutri v sredo pa Albaneževa in Kónigova.

Kako bo z vremenom. Pretežno sončno in toplo, krajevne nevihte. Tako pravi dunajska vremenska napoved.

Jezikovna razmotrivanja

Esperanto

Proglasjanje esperanta za svetovni občevalni jezik ni utemeljeno, temveč je nasilno vsejano (sugerirano) v glave esperantov. Esperanto se sme k večjemu imenovati Romansko-germansko-latinski skupni jezik, kar naj dokazujejo sledeči esperantski stavki: a) »Lazaro Ludoviko Zamenhof naskigis la 15an de decembro 1859. en la urbe Bialystok gubernu de Grodno.« b) »La domo de miaj geavoj sur la kamparo estas nek kastelo nek domo sed oportuno domo multetaga.« Dragi čitatelj si naj tu sam poišče sorodnost s slovanskimi jeziki. Našel je ne bo.

Esperanto škoduje jugoslovenski narodnosti, ker nam odjema jezikovno nadarjene ljudi, baš ti imajo v sebi nagon in veselje do učenja jezikov. Esperanto vsrkava in požira v sebe njihove jezikovne sposobnosti, da se te ne morejo napotiti k proučevanju naših narečij, osobito k temu, kako naša tri jugoslovenska narečja (srbohrvatsko, slovensko in bolgarsko) najprej drug k drugemu zblizati ter končno ujediniti v skupen jugoslovenski književni jezik.

Da je to ujedinenje pri nas na vrsti, dokazuje razvoj že izvršenega ujedinenja v Francozih, Italijanih, Angležih in Nemcih, kjer se je najprej izvršilo politično, potem pa jezikovno ujedinenje v skupen književni jezik. Naše delno politično ujedinenje se je izvršilo l. 1918. Temu mora slediti tudi jezikovno ujedinenje, katerega nam je z izrazom »Narodno jedinstvo« napovedal naš veleumni in prosvetljeni Ujedinitelj, blagopokojni kralj Aleksander I. Tudi v njegovi ustni oporoki: »Čuvajte Jugoslavijo!« je vsebovan njegov poziv k jezikovnemu ujedinenju; kajti ujedinen književni jezik ogreva, spodbuja in vžiga voljo in srca ujedinenega naroda za jekleno državno edinstvo od Triglava do Črnega morja. Esperanto je treba smatrati kot neko škodljivo jezikovno napačnost, ki nasprotuje jugoslovenski bitnosti (individualnosti). Prepričani bodimo, da če bi Jugoslovenci že imeli svoj ujedinen književni jezik, bi ne bilo v Jugoslaviji in na Bolgarskem toliko nesloge ter bi ne imeli niti posebnih ali separatistov niti makedonstvujočih in drugih narodnih in političnih motenj.

Končno nas poziva tudi napredujoči tok časa k jezikovnemu književnemu ujedinenju, ki nas od lanske stoletnice Ilirskega pokreta kliče iz dremanja: »Slovani na dan!« a ne s prepirom in neslogo, nego s slogom po gestu slavnih mož Ilirske dobe: »Bog pomogi k našoj slozi!«

Esperanto nudi prednosti romansko-germanskemu in latinskemu jeziku, dočim slovanske po veliki večini prezira in zapostavlja.

Narodom, ki že imajo svoj ujedinen književni jezik, esperanto kot »športe« v jezikovnem oziru ne more škodovati, a škoduje jim v drugi smeri.

V Nemčiji, kjer so narodni in politični globokomislec že pred leti spoznali škodljivost židovstva, široko razpredene bolezni spolne napačnosti (perverzности) med narodom — letos je tam 276 redovnikov in duhovnikov pod obtožbo navedenih prestopkov nad mladino, 61 jih je

Teden dni je umorjen trahnel v postelji

Včeraj smo že poročali o skrivnostni tragični smrti 45letnega posestnika Karla Verbošta, ki ga je našel preteklo soboto zjutraj mrtvega v njegovem domu na Ploderšnici v Slov. gor. raznašalec kruha in peciva Josip Smigovec. Vest o Verboštovi nenadni strašni smrti je razburila vaščane in sosesko tem bolj, ker je bil Verbošt znan kot miren človek. Razburjenje pa se je povečalo ob ugotovitvah sodne komisije pri obdukciji trupla, da je bil Verbošt umorjen na krut način pred tedom dni v njegovem stanovanju.

Obdukcijo Verboštovega trupla je izvršila včeraj sodna komisija v mrtvašnici na pokopališču pri Sv. Jakobu v

Slov. gor. V komisiji so bili preiskovalni sodnik dr. V. Travner, sodni izvedenec zdravnik dr. Zorjan in sodni zapisnikar. Truplo je kakor poroča današnje »Jutro« že razpadalo in so iz ust, nosnic in ušes lezli črvi. Na desnem senu je bila zevačoča rana, ki jo je morilec prizadajal Verboštu s topim predmetom. Rana je bila smrtonosna in bi nobena pomoč ne mogla ohraniti Verbošta pri življenju. Komisija je dognala, da je nastopila smrt najkasneje pol ure po napadu zaradi izkrevavitve in otrpnenja možganov. Tudi je sodna komisija dognala še drugo dolgo važno ugotovitev, ki priča, da je postal Verbošt žrtev zločina. Na prednjem delu trupla je našel sodni izvede-

nec podplutbe, ki so posledica hudega boja med žrtvijo in morilcem. Komisija meni, da je napadalec umoril Verbošta spečega in da je pokleknil nanj ter ga davil.

Sodeč po dosedanjih ugotovitvah je morilec umoril Verbošta iz maščevanja. Roparski umor to najbrže ni bil, ker so našli v pokojnikovem hlačnem žepu 1398 dinarjev. Orožniki so uvedli obširno preiskavo, ki bo dognala, kdo je kruti morilec posestnika Verbošta. Doslej so zaslišali že več oseb in so neko osebo že aretirali, ki je bila v stikih z Verboštom, in ki ji Verbošt ni hotel ustreči neke želje.

roki in bi gotovo izkrevavel, da ni prišla pravočasno zdravniška pomoč. V resnem stanju so ga ptujski reševalci prepeljali v bolnišnico.

Predavanje o razvoju Slovencev in slovenskih meja v srednjem veku je imel v soboto 20. t. m. univerzitetni profesor g. dr. Milko Kos. Prosvetna dvorana v Mladiki, kjer se je vršilo predavanje, je bila polna občinstva, ki je z vidnim zanimanjem sledilo izvajanjem odličnega predavatelja. Na koncu svojega predavanja, ki ga je priredilo društvo koroških in primorskih rojakov »Gorica«, je zbrano občinstvo priredilo g. predavatelju burne ovacije.

Poslovilni večer. Sokolsko društvo v Ptuj priredi svojim članom-maturantom in članicam-maturantkam v četrtek 25. t. m. ob 20. uri v gornji dvorani Narodnega doma poslovilni večer. Prireditelj je popolnoma intern; razen sokolskih pripadnikov prijatelji Sokolstva dobrodošli!

Kino. V sredo 24. junija in četrtek 25. junija, obakrat ob 20. uri se predvaja film »Moj dragi je lovec«. V soboto 27. ob 20. uri in v nedeljo ter ponedeljek 28. in 29. junija ob 18.30 in 20.30 pa je na vrsti film »Moj najlepši dan«.

Iz Omoža

V nedeljo zjutraj je peljala na kolesu k vlakcu služkinja pri tovarnarju mila Dogša Josipu iz Ormoža njegovega 8 let starega sinčka Vilka, da bi se odpeljal v Maribor k Slomškovim slavnostim. Še skoraj nevešča vožnje s kolesom se je služkinja zadela z velikansko silo med klancom državen ceste pri postaji v železno ograjo in je dobil Dogašov sinček **smrtno nevarne poškodbe**. Priletel je ravno z obrazom v železno ograjo, tako da si je zlomil spodnjo čeljust, izbil vse zobe, dobil poškodbe po glavi, tako, da je odpadel kar cel kos mesa od brade. Deček je bil takoj odnešen v bolnišnico.

Druga nesreča se je zgodila v Vuzmetincih pri Sv. Bolfenku. Ob kaki 16. se je nebo potemnelo in skoraj črni oblaki so zagrnili ves severovzhodni del ormoških gor. Velikanska nevihta s točo in bliski je zadela ves vinorodni kraj Jeruzalema, Sv. Bolfenka proti Ljutomeru. V vinogradu g. Prepelca iz Središča je njegov sin Mirko obiral črešnje, kateremu je pomagal 25letni Dogaša Jurij, pos. sin iz Grab pri Središču in Prepelčev viničar. Radi hude nevihte so šli pod streho, vendar je v istem momentu udarila strela in na mestu sta obležala mrtva Dogaša Jurij in viničar, dočim je Prepelčev sin Mirko dobil hud udarec, da je padel v nezavest in je začasno izgubil dar govora. Skoraj dnevno grozijo hude nevihte ormoškemu okraju in ljudje žalostno ugibajo, kakšna bo letina, ker je že sedaj veliko uničenega.

Iz Gornje Radgone

Na proslavo 100letnice obstoja šole v Stogovcu bo vozil v nedeljo, dne 28. junija t. l. ob pol 14. uri avto po znižani vozni ceni. Tozadevne prijave sprejema Putnik v Gornji Radgoni. Ako bo dovolj prijavlencev, bo vozil avto tudi dopoldne k maši, ki se vrši na šolskem vrtu ob 10. uri dopoldne.

Ni mu uspelo čez mejo. Minulo soboto dne 20. junija okrog 21. ure zvečer je prispel z avtotaksijem iz Zagreba neki

Kino

Kino Union. Danes premijera velefilma »Žensko jezero« po romani od Vicky Baum. Film ljubezni, mladosti, lepote.

Sokolske veste

Taborenje mariborske sokolske župe. Kakor vsako leto priredi tudi letos MSZ za članstvo in naraščaj taborenje ob Bohinjskem jezeru, in sicer v času od 6. do 26. julija. Kdor se namerava udeležiti taborenja, naj se prijavi do 26. t. m. potom svojega društva župi. Poznejše prijave se ne bodo mogle upoštevati.

Majeršček Frančišek, rodом iz Čakovca ter se nastanil v hotelu Slon. Ker je njegovo nenadno dopotovanje postalo šoferju samemu, pa tudi tukajšnjim domačinom, nekako sumljivo, so prijavi za devoj carinski oblasti in orožništvu. Okrog 22. ure se je zgledala v hotelu Slon orožniška patrōla ter legitimirala nenavadnega večernega gosta. Čeravno je isti pripotoval z avtotaksijem, je sprva napram orožništvu izjavil, da je prispel z vlakom, v nadaljnjih izjavah pa si je prišel v taka protislovja, da mu je orožništvo napovedalo aretacijo ter o tem obvestilo policijsko oblast v Čakovcu. Pri aretirancu se je našlo nekaj nad 30.000 Din gotovine, nadalje ono številko zagrebških Novosti, ki so poročale nedavno o nenavadno izvršenem vplomu v Prvo hrvatsko štedionico — filijalo v Čakovcu, kjer so neznan storilec odnesel četrt milijona dinarjev. Pri tem denarnem zavodu je bil do leta 1932 uslužben kot bančni uradnik Majeršček Frančišek, ki je osumljen soudeležbe pri navedeni tatvini. Po letu 1932 je bil trgovec s sadjem ter prevzemal sadje tudi v Gornji Radgoni tako, da so mu obmejne razmere kolikor toliko bile znane. Nedvomno je nameraval sedaj izkoristiti ugodno priliko ter naslednji dan prekorati mejo ter na ta način izogniti aretaciji, kar pa mu sedaj ni uspelo. Iz Čakovca je prispel sreski načelnik, ki vodi preiskavo ter je bil aretirani Majeršček odveden v tamkajšnje zapore, da se zadeva vploma popolnoma pojasni.

SMRDLJIVE BOMBE V DUNAJSKIH BAZENIH.

Na Dunaju na Ringu, na »Kärntneric« in na katerih drugih mestih so Hitlerjevci vrgli več smrdljivih bom v kavarne in hotele. S tem hočejo narodni socialisti sabotirati festivalske prireditve. Razen tega so v okolici Dunaja v razne kopališčne bazene vrgli neko smrdljivo snov, ki je povzročila, da je voda popolnoma pozelenela in da se je jel razširjati takšen smrad, da so vsi bežali iz bazena. Policija je dognala, da izvirajo smrdljive bombe baje od neke berlinske tvornice. Tudi je policija našla nekako sol, ki izvira od neke berlinske tvornice, ki so jo tudi metali v bazene. V zvezi s tem je bilo aretiranih več oseb ter uglednih hitlerjevcev. Zanimive so vesti, kako namerava dunajska policija reagirati na te bombne atentate. Kakor znano so svojčas, ko so hitlerjevci zasipavali glavne dunajske ulice s papirnati kljukastimi križci, znani prvaki dunajskih narodnih socialistov morali čistiti ulice. Odtlej so jenjali ti poizkusi hitlerjevcev. Sedaj pa namerava policija zapreti znane eksponirane prvake dunajskega hitlerjevstva v neko dvorano, kjer se bodo morali kopati v vodi s smrdljivo soljo. Dunajska policija upa, da bo s tem prisilila narodne socialiste k mirovanju.

HABSBURGOVEC OTO PIŠE PISMA.

Oto Habsburški je pričel svojo agitacijo za povratek z raznimi pismi, ki jih pošilja na razne strani. Tudi ob priliki neke slovesnosti v Lienzu, ki je bila v zvezi z blagoslovitvijo spominske kapeke cesarja Karla, je izročil nadvojvoda Evgen mestnemu predsedniku neko pismo Otona Habsburškega, v katerem pravi Oto, »da se mu bo posrečilo premostiti jarke, ki jih je državljanska vojna napolnila s krvjo, ter ponovno vpostaviti narodno skupnost. Legitimizem je gospodstvo prava in pravičnosti. Kot Habsburgovec imam dolžnost, da bolj mislim na vse druge kakor na sebe. V svoji Avstriji hočem, kakor moj cesarski oče do-
prinašati žrtve«.

Šolsko leto državne nižje gozdarske šole v Mariboru se bo pričelo dne 1. oktobra 1936. Novo vstopajoči gojenci se bodo sprejemali le v enoletni tečaj. Sprejetih bo do 12 (dvanaest) gojencev. Pouk bo v tem tečaju trajal 10 mesecev in sicer od 1. oktobra 1936 do 31. julija 1937. Za sprejem v ta tečaj se zahteva z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Prosilci z osnovno-šolsko izobrazbo bodo morali s sprejemnim izpitom dokazati, da imajo zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V navedeni tečaj se bodo sprejemali predvsem oni kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, nadalje sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, in slednjič ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 16 in nad 24 let, se ne bodo sprejemali. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno Din 500. Pridnim, siromašnim prosilcem se bodo dovolila po možnosti do polovice prosta mesta, **toda ne pred koncem prvega polletja** šolskega leta. Prošnje je vložiti najkasneje do 20. avgusta 1936 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila. Po tem roku vložene prošnje se ne bodo upoštevale. Pravilno kolkovanim, lastnoročno pisanim prošnjam je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo odnosno odpustnico, npravnstveno spričevalo, ki je obvezno za one prosilce, ki ne prestopajo neposredno iz kake šole, zdravniško spričevalo, s katerim je dokazano, da je prosilec popolnoma telesno in duševno zdrav za naporno gozdarsko službo in izjavo staršev odnosno varuha, s katero se zavežejo, da bodo plačevali stroške šolanja.

Grob pri grobu. V splošni bolnišnici je preminila v starosti 72 let mizarjeva žena Ana Klemenčičeva. Istotam je umrla zasebnica Marija Handl, stara 64 let. Žalujočim iskreno sočutje!

Za novo cesto na Pohorju proti Pohorskemu domu in Mariborski koči je prejel gradbeni odbor Din 2000 od požrtvovalnega mecenca, ki v svoji skromnosti noče biti imenovan. Če bi mu sledili še nekateri interesi in oni, ki so obljubili svojo podporo, pa bo cesta kmalu v glavnem končana. To bodo posebno pozdravili vsi lastniki avtomobilov, ki zelo radi prihajajo na Pohorje, pa morajo pustiti svoja vozila že na banovinski cesti pred odcepom ali pa vsaj na Petkovem sedlu.

Drž. dekl. meščanska šola Ant. Mart. Slomškega ima proslavo 60letnice obstoja šole, ki se bo vršila v četrtek 25. t. m. s tem-le sporedom: ob 8. uri sv. maša z zahvalnico, cerkveni govor, akademija, odkritje plošče, posvečene blagopok. vitešk. kralju Aleksandru I. Ujedinitelju in ogled razstave risb, ročnih del in kuh. izdelkov.

Novi inženjerji. Na poljedelski fakulteti v Zagrebu so diplomiralji slušatelji Butinar Josip, Mastnak Martin in Orthaber Albin iz Maribora. Iskreno čestitamo!

Konferenca za izvoz sadja. Na banovinski vinarški in sadjarski šoli je bila preteklo soboto konferenca o zdravstvenem pregledu sadja za izvoz. Konferenci je predsedoval načelnik za kmetijstvo inž. Podgornik, referirala pa sta referent za sadjarstvo inž. Flego in inšpektor Maršič kot zastopnik savske banovine. Na konferenci je bilo sklenjeno vse potrebno za letošnji izvoz sadja.

Mariborska policija je pred dnevi aretirala 26 letnega italijanskega državljanca Lovra Komovca, ker si je skušal na sleparski način priboriti prvo nagrado pri letošnji tomboli Jadranske straže, ki je bila pred 14. dnevi na Trgu svobode. Komovec je izrezal posamezne številke in je tiste, ki so bile izklicane, prilepil na svojo tombolsko karto. Njegovo sleparijo pa so opazili prireditelji in ga prijavili policiji. Na podlagi te vesti pa je dobila mariborska policija dopis od trboveljske gasilske čete, da je na podoben način zadel tudi pri njeni tomboli prvi dobiček neki možiki. Tudi te sleparije je osumljen Komovec, ki ga je policija izročila sodišču.

Trgovine v Slomškovih praznikih. Glasom odloka Kr. banske uprave VIII št. 495/12 z dne 20. junija 1936 so trgovine v mestu Mariboru v nedeljo, dne 28. junija t. l. odprte od 9. do 12. ure (Vidovdan), v ponedeljek na praznik sv. Petra in Pavla pa ostanejo zaprte ves dan. Gospodje trgovci se naprošajo, da svoje izložbe primerno okrasijo ter jih puste primerno razsvetljene vsaj do 1. ure ponoči odprte. Kdor bo prijavil odobro »Slomškovke družine«, Koroška cesta 5 razsvetljava, bo dobil od elektrarne Fała odn. MP bonifikacijo enodnevne razsvetljave pri obračunu za mesec junij. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Starček pod avtomobilom. Pred Kranjčovo gostilno v Košakih se je danes dopoldne pripetila hujša prometna nesreča, katere žrtev je postal 73letni viničar Anton Lešnik. Lešnik je hotel prekoračiti cesto in je preslišal hupanje nekega avtomobila, ki ga je podrl na tla, kar je bilo usodno zanj. Pri padcu si je prebil lobanjo, zlomil levo ključnico in hudo poškodoval na rokah in nogah. Poklicani reševalci so nevarno ponesrečenega Lešnika prepeljali v bolnišnico, kjer so ga zdravniki operirali, a imajo malo upanja, da bo ostal živ.

Nad življenjem je obupala 28-letna, v Dajnkovih barakah stanujoča delavčeva žena Marija Kajzerjeva. Ko je bila sama doma, je izpila sinoči večjo količino karboleuma in so jo nezavestno našle sosedice v njenem stanovanju. Reševalci so Kajzerjevo prepeljali v bolnišnico, kjer so ji zdravniki rešili življenje. Kaj je nesrečno ženo poglajalo v obup, ni točno znano.

V plamenih . . . V Selembergu pri Guštanju je uničil ogenj do tal lepo domačijo posestniku Valentinu Čegovniku. Radi pomanjkanja vode je zgorelo gospodarsko poslopje in deloma tudi stanovanjska hiša, ki so jo gasilci le z največjo težavo rešili iz plamenov. Čegovniku je zgorela vsa krma, vso gospodarsko orodje in ves živež. Škoda je precenjena na 65.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino. Ogenj je podtaknila zlobna roka.

Usoden padec s kolesa. Na klancu pri Bresternici je padel s kolesa 25letni delavec France Jurše tako nesrečno, da si je zlomil rebra in se hudo poškodoval na obeh nogah. Ponesrečenega Juršiča, ki je omedlel radi bolečin, so poklicani reševalci prepeljali v bolnišnico.

Ptujske novice

Poskus samomora. Obupal je nad svojim mladim življenjem 21letni slikarski pomočnik Josip Turščak iz Ptuj. Z britvijo si je prerezal glavne žile na levi

Krevavi Maroka!

In čeprav sem želel molčati, spregovorim:

»Veliki haid me je poslal k tebi, da mi daš dober nasvet. Abd el Krim me pošilja v Evropo, da izven namene Evropejcev.«

Ničesar ni odvrnil. Iz tega sem sklepal, da mu je zelo težko, ker odhajam in da se zelo boji zame. Glava mu je klonila na prsi in dolgo je bil nem in zatopljen vase. Ko je dvignil oči, sem zapazil, da joče. Nato je otožno začel govoriti:

»Človeško življenje se menja. Prosto-voljno si prišel k nam in mi smo te sprejeli kot brata. Dokazal si nam, da si pripravljen za nas dati svoje življenje. Mnogo smo zaupali vate. Ko ti je vodja po-

veril to težko nalogo, je s tem pokazal, kako zaupanje ima vate in kako te ljudje te zemlje spoštujejo. Obžalujem, da te dalj časa ne bo, toda nadejam se, da se boš vrnil čil in zdrav v srečo nam, ki smo te vzljubili.«

Ko je starček končal svoj nagovor, me je prijel za roko in me odvedel proti skrinji, iz katere je vzel nekaj talisman. Bil je pravi srebrni arabski prstan s kratkim napisom iz korana. Nato je izvlekel kos alabastra v obliki polmeseca, v katerega so bile urezane neke arabske črke. Te reči mi je predal z besedami:

»To je kamen sidi Mustafa el Kantare iz Melille. Če te bo pot vodila skozi to mesto in če ga najdeš v nevolji, ga obišči in sprejeli te bo, kakor da bi prišel pod moj krov. Tudi se nahaja na tem prstanu ime Sidi Maluana iz Orana. Ako greš po-

tem potu, ti bo gostoljubnost v njegovem domu prav tako zagotovljena.

Starček je nekaj časa ogledoval z menoj te talismane, nato pa nadaljeval.

»Pojdi zdaj, junak, in naj te Alah spremlja. Dal ti bom moža, ki te bo spremljal do Melle, dalje pa naj te vodi razum!«

Še enkrat sva se objela, a nato sem odšel ven in zajahal konja. Pognal sem ga v najhujši dir, samo da čim prej odidem iz tega mesta, na katerega so me čustva v resnici vezala. Korak za menoj me je spremljal služabnik šejka od el Arbasa.

Tri dni pozneje sem že taval po Melilli. Moral sem si priskrbeti vse listine, ki sem jih potreboval za dolgi pot po Evropi. Pa mi je šinila v glavo misel, da uporabim dokumente mojega ubitega prijatelja Joseja de Valdespina. V začetku zares nisem hotel omadeževati tega imena, ki mi

je bilo tako drago, toda zopet sem spoznal, da je tveganje mnogo manjše, ako uprav skozi špansko ozemlje potujem pod tem imenom. Španski sem že govoril kot rojeni Kastilijanec in se nisem bal, da bi me mogel jezik izdati.

Nisem dolgo okleval. S temi listinami sem se prijavil policijski oblasti Melille in bil sem lepo sprejet. Dobil sem dovoljenje za bivanje v mestu in mogel sem se oskrbeti s potrebno obleko in prtljago za dolgo potovanje. Tretji dan sem kupil vozovnico za parnik do Barcelone, kjer sem hotel obiskati mater svojega pokojnega tovariša Joseja.

Ta večer sem se ukrca kot potnik prvega razreda na parobrod »Aricante«, ki je moral neprekinjeno pluti do Barcelone (Se bo nadaljevalo.)

Apoteoza sil pesti ali velika borba stoletja

Kako sta se obdelovala s pestmi »rjavi bombaž« Joe Louis in »črni ulan z Rena« Maks Schmeling

Odkar sta se srečala Dempsey in Tunney, v Ameriki še ni bilo tolikšnega zanimanja, kakor za petkovo borbo med »rjavim bombažem« Joe Louisom in »črnim ulanom z Rena« Maksom Schmelingom. Ogromni Yankee stadion v New Yorku je bil do zadnjega kotička razprodan. Že dolgo pred pričetkom so množice zasedle amfiteatralne tribune in borbi je prisostvovalo 85.000 gledalcev, pri vstopu pa je bilo 160.000, ki so hoteli dobiti vstopnice, a so se zaman trudili. Policija je morala zapreti vhode, ker se je bala, da bo množica, kakor že nekoč, navalila na vrata in skušala s silo vdreti.

Borba se je pričela po našem času ob 3.15. Navzoči so bili vsi bivši svetovni prvaki, ki so jih pred pričetkom predstavili občinstvu. Pri tehtanju se je pokazalo, da tehta Louis 89,69 kg, Schmeling pa 86,97 kg. Dr. Walker, ki ju je pregledal, je ugotovil, da sta v sijajni telesni kondiciji, in že je zadonel gong.

1. kolo. Previdno se nasprotnika približata. Prva švigne Schmelingova desnica in zadene. Louis odgovori z levico in pogodi Nemca na desno oko, ki je bilo še od udarca, dobljenega na treningu, nekoliko oteklo. Nato borba od blizu. Schmeling je sicer spet sprožil desnico, bil je pa ponovno zadet na desni obrvi. Kolo je pripadlo Louisu.

2. kolo. Takoj po udarcu gonga Schmeling napade in z desnico večkrat pogodi, a je tudi sam zadet. Sledi izmenjava udarcev, vendar je Louis znatno previdnejši, ker je okusil nevarno Schmelingovo desnico. Kolo za Louisa.

3. kolo. Louis napade bliskoma in zadene Nemca prenizko. Sodnik ga opomni, med občinstvo nastane strahovito življenje. Schmeling poizkusi silovit udarec z desnico, toda Louis je glavo pravočasno umaknil. Louis operira z levico in vedno znova pogodi Schmelinga v obraz. Tempo je vedno silnejši. Louis udarja z levico, ščiti se pa z desnico. Ogromna premoč Američana v tem kolu. Na Schmelingovem obrazu se že poznajo sledovi udarcev. Občinstvo pričakuje skorajšen konec.

4. kolo. Louis takoj napade, želeč napraviti konec. Njegovi napadi so vedno hitrejši in se jih Schmeling s težavo obrani. Silovit udarec z levico, ki bi podrl bika, zgreši za las Schmelingovo glavo — Nemec bliskovito sproži desnico in Louis je na tleh. Dvigne se takoj, a dobi ponovno dva strahovita zaporedna udarca in pade kakor snop na tla, kjer obleži nepremično. Sodnik šteje do 7, v tem pa zadoni gong in reši zamorca, ki ga morajo odnesti na njegov sedež. Kolo visoko za Schmelinga.

5. kolo. Louis se je v odmoru neverjetno opomogel in takoj napade, a se mora pred Schmelingovo desnico umakniti. Louis ima obe očesi otekli. Ponoven zadetek in zamorec ima levo oko zaprto. Takoj nato pogodi Schmelingova desnica spet točno na oko. Občinstvo vstaja s sedežev, da bi bolje videlo. Areno razsvetlujejo reflektorji, nameščeni na bližnjih nebotičnikih. Schmeling je zelo pre-

viden in ne tvega ničesar. Borba od blizu. Nemec je boljši in točnejši. Louis se opoteka. Schmeling ga z zaporednimi udarci potisne v kot, kjer ga obsipa z leve in desne. Zamorec se zruši, padeč prestrežejo sekundanti, ker je medtem zadonel gong. Louis ni v tem kolu niti enkrat dobro zadel. Kolo ponovno visoko za Schmelinga.

6. kolo. Schmeling napada. Louis se bori obupno. Vedno znova je zadet od desnice. Nemec je absolutno nadmočen, toda zamorec je silno odporen. Že ima zaprti obe očesi in mora sprejeti serijo udarcev. Postaja počasnejši. Ob znamenju gonga je Louis spet na tleh.

7. kolo. Borba od blizu Schmeling forsira desnico. Louis postaja v veliko začudenje vseh hitrejši in podi Schmelinga pred seboj, mora pa pri tem sprejeti krepko desnico. Sedaj napade Nemec, toda Louis parira z levico in s svoje strani napade. Schmeling je oprezen. Nihče ne bi prisodil, da bo po težkih zadetkih še tako svež. Kolo neodločeno.

8. kolo. Čeprav ga publika naganja, je Schmeling miren in noče ničesar tvegati, vedoč, da njegov čas še ni prišel. Schmelingov desni uppercut »sedi«. Louis se takoj revanšira, toda Nemec odbije napad. Protinapad Schmelinga z desnico — Louis se opoteka, a se kmalu opomore. Zamorec mora sprejeti vedno več udarcev, vendar se še vzdrži na nogah. Sodnik ga mora ponovno opomniti zaradi prenizkega udarca. Takoj nato udari še enkrat prenizko. Publika je ogorčena. Ko zadoni gong, se Louis opotekaje zruši na svoj sedež. Kolo za Schmelinga.

9. kolo. Louis se samo brani in mora sprejeti strahovite udarce. Schmeling ga obdelava kakor šolarja in se igra kakor mačka z miško. Velikanska premoč in čudovita forma Schmelinga. Ko zadoni gong je Louis ves oblit s krvjo in se opoteče v svoj kot, dočim je Nemec popolnoma svež. Kolo za Schmelinga.

10. kolo. Publika divja in zahteva k. o. Schmeling udarja kakor s kovaškim kladivom, toda Louis ne pade in se le s težavo umika strahovitim udarcem. Četudi je Louis skoraj že premagan, je Schmeling silno oprezen. Levo zamorčevo oko je popolnoma črno in zaprto. Schmeling meri sedaj na desno oko in tudi zadene. Gong. Kolo za Schmelinga.

11. kolo. Louis se opoteče v sredo, Schmeling ga takoj previdno napade in uporablja levico le za kritje. Louis je še vedno nevaren. Schmeling je popoln gospodar položaja, vendar ne tvega ničesar, ker je po točkah ogromno na boljšem. Louisovi sekundanti se trudijo na vse načine, da bi svojega varovanca osvežili vsaj toliko, da bi prestal zadnje kolo. Schmeling se v svojem kotu smehlja in odkloni pomoč sekundantov.

12. kolo. Borba ob telesu. Louis si ponovno nakopije nemilost občinstva zaradi prenizkega udarca. Sodnik grozi z diskvalifikacijo. Schmeling je videti razdražen in silovito napade. Udarci z desnico je tako silen, da odleti Louis na vrvi, kjer obvisi brez moči. Schmeling priskoči in udarja po zamorec z obema rokama, ka-

kor bi mu hotel zbiti dušo iz telesa. Louis se zvali na tla in se ne gane. Sodnik je že naštel do 10, a zamorec še vedno leži negibno — Schmeling je zmagal s knock outom! Navdušenja občinstva ni mogoče popisati. Množica navali v krog in dvigne Schmelinga na ramena ter ga odnese v garderobo. Prav nič se mu ne pozna, da ima za seboj 12 težkih kol. Louisa odnesejo nezvestnega v slačilnico, kjer se še pol ure po končani borbi ni zavedel.

Borba je trajala 35 minut in 19 sekund.

Črnci revoltirajo

Črnci Louis je bil pred početkom borbe velik favorit, kar je razvidno tudi iz tega, da so znašale stave na zmago Louisa 9:1. Boksarska tekma med Schmelingom in Louisom pa je bila tudi povod raznih incidentov in spopadov med »belci« in »črnci«. Tekom prvih štirih rund, ko je bil Louis hitrejši in nevarnejši borec in ko je Schmeling šele preizkusil svojega nasprotnika, da bi spoznal njegove finte, so bili navzoči Črnci kar navdušeni za svojega rojaka. Od četrtega kola naprej pa se je situacija za Louisa popolnoma spremenila, ko je Schmeling prešel v protiofenzivo. Čim so Črnci videli, da prehaja Schmeling v očitno premoč, so pričeli protestirati. Ko pa je Schmeling nekajkrat Louisa udaril s tako silo, da je moral k tlom, so Črnci podivjali in navalili na »bele« Amerikanke, ki so »drukali« za Schmelinga. Med gledalci se je razvila pravcata bitka, tako da je imela policija mnogo posla, da je vpostavila red. Ko se je tekma končala in ko so se gledalci razšli, so Črnci alarmirali svoje rojake, ki so s palicami in kamenjem v rokah navalili na »bele« Američane. V mnogih ulicah in avenijah so Črnci pričakali avtobuse in avtomobile, v katerih so se peljali gledalci iz stadiona ter metali proti vozilom kamenje in s palicami razbili šipe. Na mnogih mestih so Američani stopili takoj v protiakcijo ter navalili na Črnce in je tako prišlo na mnogih krajih do krvave in ogorčene bitke, tekom katere je bilo več sto ljudi težje in lažje ranjenih. Demonstracije in spopadi so trajale vso noč in ves naslednji dan, dokler ni policija ener-

Schmeling je doživel največji triumf v vsej svoji boksarski karieri. 85.000 ljudi je navdušeno poveličevalo njegovo zmago. Vse navzoče svetovne boksarske veličine so izjavile, da se Schmeling še nikdar ni tako dobro boril in so prepričani, da si bo ponovno priboril svetovno prvenstvo, kajti Braddock ga v sedanji formi nikakor ne dosega. Američani so se pokazali absolutno nepristranske gledalce. Celotisti, ki so stavili velikanske zneske na Louisa, so začeli Schmelinga bodriti, ko so videli njegovo premoč. Občinstvo je bilo tako navdušeno, da Schmelinga ni pustilo k mikrofону, da bi pozdravil svoje rojake v Nemčiji, ki so poslušali borbo po radiu.

gično posegla vmes ter aretirala okoli 150 vročehrvnih pristašev boksarskega sporta.

Sporna gibanja

Okrožni odbor LNP v Mariboru. V nedeljo 28. junija bo slovesna otvoritev novega sportnega igrišča SK Mure v Murski Soboti. Na otvoritvi, katere se ima udeležiti kot zastopnik Okrožnega odbora g. J. Fišer, sodelujeta poleg SK Mure še SK Ljubljana in SK Drava. In sicer se vrši ob 15. uri tekma SK Mura: SK Drava, ob 17. uri pa SK Mura: SK Ljubljana. Službujoči odbornik g. R. Peterka. V Celju se vrši 28. in 29. junija proslava 30letnice obstoja sportnega kluba Atletik iz Celja. Na proslavi sodelujeta poleg slavljencev in SK Ljubljane tudi tukajšnja SK Železnikar in SK Rapid. V Mariboru predvidene nogometne tekme so vsled »Slomškovih dni« preložene na poznejši termin. Tajnik.

Sodniški kurs se ta teden vrši izjemoma samo v petek.

Za finalno tekmovanje za Davisov pokal med Jugoslavijo in Nemčijo, ki bo 10., 11. in 12. julija v Zagrebu, sprejema prijave za vstopnice član Jugosl. teniškega saveza g. Radovan Šepce, Grajski trg 2 do 30. t. m. Cena sedežem Din 120, 100, 80, 60, 40 in 30, stojišča Din 25 in Din 20.

Spomnite se CMD!

Razno	DIN 6.— svilene hlačke pri Trplnu, Vetrinjska 15. 2261	Službo dobi
MORSKO IN KLIMATIČNO KOPALIŠČE PODGORA Hotel in restavrant »Sirena« Jadranskega morja, Dalmacija. — Podgora pri Makarski med Splitom in Dubrovnikom je najlepši kraj srednje Dalmacije. Hotel »Sirena« je zgrajen na morski skali. Iz sobe v kopalni obleki v morje. »Sirena« razpolaga z nad 45 lepimi modernimi sobami s tekočo vodo. Penzije od 50 do 70 Din. Naslov: Dirmacija »Hotel Sirena«, Podgora, — ali Grajska klet, Maribor. 3131	Prodaj TRI MESARSKI VOZovi na prodaj. Zrkovska 51. 3136	SPREJMEM KUJARICO in služkinjo za gostilno. V. cel. Rotovški 8. 3133
BRZOJAVKA! Danes pojedina svežih morskih rib. Pristno dalmatinsko in štajersko vino. Čevapčiči, različni in bržlice. Gostilna Videl, Rotovški 8. 3134	MOTORNO KOLO »Puch« 250 prodam. V delno plačilo vzamem hranilne knjižice ali kolo. Jerin. Tattenbachova 29. 3137	Zgubljeno Včeraj zjutraj sem zgubila na Radvanjski cesti, v bližini gostilne Lah DVA NAHRBTNIKA. Dotična ženska, ki ju je našla, se naproša, da nahrbtnike takoj odda na Radvanjski cesti 28. 3132
	Stanovanje SPREJMEM GOSPODIČNO na stanovanje s hrano ali brez. Krčevina, Praprotnikova 19. 3130	IZGUBLJENO. Na poti od vodovoda do Razvanja se je izgubila denarnica z raznimi dokumenti in gotovino Din 100.—. Gotovino naj si najditelj obdrži, dokumente pa naj vrne žandarmeriji ali upravi »Večernika« 3139
	Sprejem 1—2 DIJAKINJI iz boljše hiše. Bernot. Maistrova 17/1. 3138	